

Na osnovu člana 53 stav 9 Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list CG", broj 64/11), Vlada Crne Gore na sjednici od 28.juna 2012. godine donijela je

UREDBA

O NAČINU I POSTUPKU OSNIVANJA SISTEMA PREUZIMANJA, SAKUPLJANJA I OBRADNE OTPADNE AMBALAŽE I RADA TOG SISTEMA

("Sl. list Crne Gore", br. 42/12 od 31.07.2012)

Predmet

Član 1

Ovom uredbom uređuje se način i postupak osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže, kao i rada tog sistema.

Primjena

Član 2

Ova uredba primjenjuje se na ambalažu koja se stavlja na tržište i otpadnu ambalažu koja nastaje u industriji, zanatstvu, trgovini, uslužnim i drugim djelatnostima i domaćinstvima, kao i na predmete koji imaju karakteristike ambalaže u skladu sa Prilogom I, koji je sastavni dio ove uredbe, osim ambalaže koja je uređena drugim propisom.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeća značenja:

- 1) ambalaža je proizvod napravljen od materijala različitih svojstava koji služi za smještaj, čuvanje, rukovanje, isporuku i prodaju robe, kao i zaštitu njene sadržine, a uključuje i predmete koji se koriste kao pomoćna sredstva za pakovanje, umotavanje, vezivanje, nepropusno zatvaranje, pripremu za otpremu i označavanje robe;
- 2) primarna ili prodajna ambalaža je najmanja ambalažna jedinica u kojoj se proizvod prodaje krajnjem kupcu;
- 3) sekundarna ili zajednička ambalaža je ambalažna jedinica koja sadrži više proizvoda u primarnoj ambalaži sa namjenom da na prodajnom mjestu omogući grupisanje određenog broja jedinica za prodaju, bez obzira da li se prodaje krajnjem korisniku ili se koristi za snabdijevanje na prodajnim mjestima (u daljem tekstu: zajednička ambalaža);
- 4) tercijarna ili transportna ambalaža je ambalaža namijenjena za bezbjedan transport i rukovanje proizvodima u primarnoj i sekundarnoj ambalaži, osim kontejnera za drumski, željeznički, vodeni i vazdušni transport (u daljem tekstu: transportna ambalaža);
- 5) ambalaža koja nije namijenjena pakovanju robe su papirne ili plastične kese, uključujući kese koje su namijenjene krajnjem kupcu za umotavanje robe na prodajnom mjestu, tanjiri i čaše za jednokratnu upotrebu, folije za hranu, kese za zamrzivače, aluminijske folije;
- 6) ambalažni materijal je materijal različitog svojstva od kojeg se pravi ambalaža;
- 7) otpadna ambalaža je ambalaža koja preostaje nakon raspakivanja proizvoda, osim ostataka materijala koji nastaju prilikom izrade ambalaže;
- 8) komunalna otpadna ambalaža je otpad od primarne i sekundarne ambalaže koji nastaje kao otpad u domaćinstvima (kućni otpad), industriji, zanatskim i uslužnim djelatnostima, kao i drugim privrednim djelatnostima i javnom sektoru, a sličan je otpadu iz domaćinstava u pogledu prirode, mjesta nastanka i sastava;
- 9) komercijalna otpadna ambalaža je otpad od primarne, sekundarne i tercijarne ambalaže koji nastaje kao otpad u procesu proizvodnje, maloprodaji, uslužnim i drugim djelatnostima, kao i pri vršenju poslova u poljoprivredi, šumarstvu, ribarstvu, saobraćaju i turizmu;

- 10) povratna ambalaža je ambalaža koja se nakon vraćanja od strane potrošača ponovo upotrebljava za istu namjenu;
- 11) povratna transportna ambalaža su drvene standardizovane palete označene znakom "EUR" ili znakom "EPAL";
- 12) proizvođač ambalaže je pravno ili fizičko lice koje obavlja djelatnost izrade ambalaže radi stavljanja na tržište ili za sopstvenu upotrebu za obavljanje svoje djelatnosti;
- 13) uvoznik ambalaže je pravno ili fizičko lice koje uvozi ambalažu radi stavljanja na tržište ili za sopstvene potrebe u cilju vršenja svoje djelatnosti;
- 14) uvoznik upakovane robe je pravno ili fizičko lice koje uvozi upakovanu robu radi vršenja trgovinske djelatnosti;
- 15) paker robe je pravno ili fizičko lice koje je registrovano za obavljanje djelatnosti pakovanja robe pod svojim nazivom radi stavljanja na tržište ili za sopstvenu upotrebu;
- 16) trgovac je pravno ili fizičko lice koje obavlja djelatnost trgovine na veliko ili posreduje u trgovini na veliko;
- 17) distributer je pravno ili fizičko lice koje obavlja djelatnost trgovine na malo i obezbjeđuje ambalažu ili pakovanu robu neposredno za krajnjeg korisnika;
- 18) krajnji korisnik je pravno ili fizičko lice koje nakon upotrebe robe ambalažu odvaja od robe i odbacuje, kao i trgovac koji zbog prodaje robe odvaja ambalažu od robe koja postaje otpadna ambalaža;
- 19) mjesto za sakupljanje otpadne ambalaže je uređen prostor za preuzimanje i privremeno skladištenje komercijalne otpadne ambalaže;
- 20) ponovna upotreba ambalaže je upotreba ambalaže jednom ili više puta za pakovanje;
- 21) recikliranje otpadne ambalaže je postupak prerade otpadne ambalaže u materijal za izradu nove ambalaže ili za druge namjene, uključujući i organsko recikliranje, osim energetske prerade;
- 22) organsko recikliranje otpadne ambalaže je aerobni (kompostiranje) ili anaerobni (biometanizacija) postupak prerade biorazgradljivih djelova otpadne ambalaže uz upotrebu mikroorganizama, osim odlaganja otpadne ambalaže na deponije;
- 23) energetska prerada otpadne ambalaže je postupak prerade u kojem se gorljiva otpadna ambalaža koristi kao sredstvo za dobijanje energije, zajedno sa drugim otpadom ili bez njega;
- 24) odstranjivanje otpadne ambalaže je postupak odstranjivanja ambalažnog otpada u skladu sa propisom o klasifikaciji otpada i postupcima njegove obrade;
- 25) sastavljena ambalaža (u daljem tekstu kompozit) je ambalaža sastavljena od različitih vrsta ambalažnog materijala, koje nije moguće ručno odvojiti;
- 26) komunalno preduzeće je pravno lice koje osniva opština za sakupljanje i prevoz komunalnog otpada;
- 27) obrađivač otpadne ambalaže je pravno lice koje vrši obradu otpadne ambalaže;
- 28) zeleno ostrvo je prostor uređen za primarno izdvajanje frakcija komunalnog otpada u posude za papir, staklo, plastiku i metal;
- 29) reciklažno dvorište je prostor kojim upravlja komunalno preduzeće, a koje je namijenjeno privremenom skladištenju i sortiranju odvojeno sakupljenih frakcija komunalnog otpada;
- 30) reciklažni centar je prostor uređen za sakupljanje i privremeno skladištenje frakcija komunalnog otpada koje su odvojeno sakupljene i za sakupljanje miješanog komunalnog otpada, radi sortiranja ili drugog načina obrade;
- 31) opasna roba je roba koja je upakovana u ambalaži sa oznakama: "T" (toksično), "T+" (veoma toksično) ili "E" (eksplozivno);
- 32) upravljanje ambalažnim otpadom obuhvata obaveze i proširenu odgovornost za privredno društvo ili preduzetnika koji proizvodi ili unapređuje, obrađuje, prodaje ili uvozi ambalažu;
- 33) ekonomske strukture su distributeri materijala od kojeg se izrađuje ambalaža, proizvođači i prerađivači, pakeri i korisnici ambalaže.

Predaja komunalne otpadne ambalaže

Član 4

Krajnji korisnik je dužan da komunalnu otpadnu ambalažu preda komunalnom preduzeću kao odvojenu frakciju komunalnog otpada.

Krajnji korisnik može odvojeno sakupljenu otpadnu ambalažu koja nastaje kao komunalni otpad iz trgovine, industrije, zanatstva ili drugih djelatnosti, predati obrađivaču otpadne ambalaže.

Predaja komercijalne otpadne ambalaže

Član 5

Komercijalnu otpadnu ambalažu krajnji korisnik je dužan da preda obrađivaču otpadne ambalaže.

Odvojeno sakupljena otpadna ambalaža koja nastaje pri obavljanju trgovinske, turističke ili druge uslužne djelatnosti može se predati komunalnom preduzeću, pod uslovom da pravna lica i preduzetnici koji obavljaju ove djelatnosti obezbijede posude za odvojeno sakupljanje ambalaže, ako:

- godišnja količina otpadne ambalaže pojedinog proizvođača otpada nije veća od 20m³ ili
- turistički kapacitet nije veći od 100 noćenja.

Otpadna ambalaža iz st. 1 i 2 ovoga člana, prije predaje komunalnom preduzeću, čuva se odvojeno da bi se izbjeglo njeno miješanje sa drugim otpadom.

Rukovanje otpadnom ambalažom koja je opasni otpad

Član 6

Otpadna ambalaža koja predstavlja opasni otpad ne smije se predati komunalnom preduzeću kao miješani komunalni otpad ili kao odvojeno sakupljena otpadna ambalaža.

Otpadna ambalaža koja predstavlja opasni otpad je ambalaža u kojoj je upakovana roba koja sadrži opasne materije ili se u njoj nalaze ostaci opasnih materija.

Otpadna ambalaža ne predstavlja opasni otpad ako:

- ne sadrži ostatke opasnih materija kao ostatke upakovane robe;
- je iz nje ispražnjena tečnost tako da iz nje ne može doći do kapanja te tečnosti;
- iz ambalaže u obliku vreća više ne mogu istresti pakovane materije;
- iz ambalaže u obliku raspršivača potisni gas ne može da izlazi ili iz raspršivača ne može doći do curenja tečnosti.

Krajnji korisnik je dužan da otpadnu ambalažu koja predstavlja opasni otpad preda:

- sakupljaču opasnog otpada, ukoliko se radi o komercijalnoj otpadnoj ambalaži,
- komunalnom preduzeću u reciklažno dvorište u posude namijenjene sakupljanju opasnog komunalnog otpada.

Obaveze distributera kod preuzimanja otpadne ambalaže

Član 7

Distributer je dužan da otpadnu transportnu ambalažu, otpadnu zajedničku ambalažu i otpadnu prodajnu ambalažu, koja se koristi u funkciji transportne ili zajedničke ambalaže, odmah po isporuci robe besplatno preuzme na zahtjev krajnjeg korisnika.

Ukoliko krajnji korisnik preuzme robu od distributera, otpadnu ambalažu iz stava 1 ovog člana može ostaviti na mjestu preuzimanja robe ili naknadno vratiti bez plaćanja naknade.

Distributer je dužan da na zahtjev krajnjeg korisnika besplatno preuzme otpadnu komercijalnu prodajnu ambalažu.

Distributer je dužan da skladišti preuzetu ambalažu na posebno uređenom prostoru ukoliko godišnja količina otpadne ambalaže prelazi 150t.

Distributer je dužan da preuzetu otpadnu ambalažu preda obrađivaču otpadne ambalaže besplatno ili trgovcu koji mu prodaje robu u skladu sa ugovorom.

Obaveze komunalnog preduzeća

Član 8

Komunalno preduzeće je dužno da obezbijedi dovoljan broj zelenih ostrva i reciklažnih dvorišta za preuzimanje otpadne ambalaže.

Krajnji korisnik i lica iz člana 5 stav 2 ove uredbe dužni su da komunalnu otpadnu ambalažu, kao i otpadnu prodajnu ambalažu, predaju komunalnom preduzeću na zelenom ostrvu ili reciklažnom dvorištu.

Miješani komunalni otpad komunalno preduzeće obrađuje prije odstranjivanja i iz njega izdvaja otpadnu ambalažu koju je moguće dalje preraditi zajedno sa otpadnom ambalažom preuzetom kao odvojenu frakciju komunalnog otpada.

Preuzimanje otpadne ambalaže od komunalnog preduzeća

Član 9

Obrađivač otpadne ambalaže dužan je da preuzme otpadnu ambalažu iz reciklažnih dvorišta, odnosno centara komunalnog preduzeća.

Obrađivač otpadne ambalaže preuzima besplatno otpadnu ambalažu od komunalnog preduzeća.

Izuzetno od stava 2 ovog člana obrađivač otpadne ambalaže je dužan da komunalnom preduzeću plati troškove privremenog skladištenja otpadne ambalaže preko sedam dana.

Obrađivač otpadne ambalaže dužan je da sa komunalnim preduzećima zaključi ugovor o načinu i uslovima preuzimanja otpadne komunalne ambalaže radi obezbjeđivanja preuzimanja otpadne komunalne ambalaže na cijelom području Crne Gore.

Obavješćavanje krajnjih korisnika i distributera o upravljanju otpadnom ambalažom

Član 10

Obrađivač otpadne ambalaže dužan je da obavijesti javnost, distributere i krajnje korisnike o:

- ciljevima sakupljanja otpadne ambalaže;
- pravilnom postupanju sa otpadnom ambalažom;
- načinu ponovne upotrebe, recikliranja i drugim postupcima prerade i
- načinu predaje otpadne ambalaže.

Obaveze obrađivača otpadne ambalaže

Član 11

Obrađivač otpadne ambalaže dužan je da preuzima otpadnu ambalažu iz skladišta distributera, reciklažnih dvorišta, odnosno reciklažnih centara.

Obrađivač otpadne ambalaže dužan je da obezbijedi prevoz preuzete otpadne ambalaže do postrojenja za obradu i dalju preradu.

Obrađivač otpadne ambalaže dužan je da preuzetu otpadnu ambalažu u jednoj kalendarskoj godini preda na dalju preradu ili odstranjivanje najkasnije do kraja naredne kalendarske godine.

Evidencija otpadne ambalaže

Član 12

Obrađivač otpadne ambalaže dužan je da vodi evidenciju o količini preuzete otpadne ambalaže i ambalažnih materijala koji se prethodno prerađuju u postrojenju za obradu i o količini otpadne ambalaže i ambalažnih materijala koji su dostavljeni na dalju preradu i odstranjivanje.

Troškovi upravljanja

Član 13

Sakupljanje, pripremu za ponovnu upotrebu, preradu ili odstranjivanje preuzete otpadne ambalaže, obrađivač otpadne ambalaže vrši o svom trošku, osim povratne i povratne transportne ambalaže.

Obaveze uvoznika

Član 14

Pravna i fizička lica koja uvoze upakovanu robu ili ambalažu radi obavljanja djelatnosti ili za svoje potrebe, dužni su da zaključe ugovor o predaji otpadne ambalaže sa obrađivačem otpadne ambalaže ili da sami obezbijede ponovnu upotrebu, preradu ili odstranjivanje.

Prestanak važenja propisa

Član 15

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o načinu i postupku prijave stavljanja ambalaže i upakovanih proizvoda na tržište, osnivanja sistema preuzimanja, sakupljanja i obrade otpadne ambalaže i rada tog sistema ("Službeni list CG", br. 9/10 i 19/11).

Stupanje na snagu

Član 16

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 06-1347/4

Podgorica, 28. juna 2012. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

dr Igor Lukšić, s.r.

PRILOG 1

KARAKTERISTIKE PREDMETA KOJI SE SVRSTAVAJU U AMBALAŽU

Predmeti se svrstavaju u ambalažu na osnovu sljedećih karakteristika:

1. predmeti se smatraju ambalažom ako ispunjavaju uslove iz člana 3 tačka 1 ove uredbe i imaju i druge namjene koje ambalaža može imati, osim ukoliko taj predmet nije sastavni dio proizvoda i nije neophodan za njegovo držanje i čuvanje, kao i ukoliko predmet i proizvod nijesu namijenjeni da se zajedno potroše i odstrane.
2. predmeti namijenjeni za punjenje na prodajnom mjestu i odstranjivi predmeti koji se prodaju, pune ili su namijenjeni za punjenje na prodajnom mjestu, smatraju se ambalažom pod uslovom da odgovaraju namjeni pakovanja.
3. djelovi ambalaže i pomoćni elementi koji su ugrađeni u ambalaži smatraju se dijelom ambalaže u kojoj su ugrađeni, kao i pomoćni elementi koji su direktno nalijepljeni ili pričvršćeni za proizvod i koji vrše funkciju ambalaže, ukoliko nijesu integralni dio tog proizvoda i ukoliko predmet i proizvod nijesu namijenjeni da se zajedno potroše i odstrane.

Prema kriterijumima iz stava 1 tačka 1 u ambalažu se svrstavaju i:

- kutije za poslastice;
- omot kutije od folije;
- sastavni djelovi nadgrobnih svijeća izrađenih od metala, plastike ili stakla.

U ambalažu prema karakteristikama iz stava 1 tačka 1 ne spadaju:

- saksije za cvijeće;
- kutije za oruđe, alat;
- čajne filter kesice;
- voštani omot za sir;
- omoti kobasica od prirodnih materijala.

Prema karakteristikama iz stava 1 tačka 2 u ambalažu se svrstavaju npr.:

- papirne ili plastične kese, uključujući i kese koje su namijenjene krajnjem korisniku za uvijanje ili umotavanje robe na prodajnom mjestu;
- tanjiri i čaše za jednokratnu upotrebu;
- folija za hranu;
- kese za sendviče;
- aluminijska folija.

U ambalažu prema karakteristikama iz stava 1 tačka 2 ne spadaju:

- kašičice za miješanje napitaka iz automata, slamke za sokove;
- pribor za jelo za jednokratnu upotrebu.

Prema karakteristikama iz stava 1 tačka 3 djelovi ambalaže su:

- etikete nalijepljene na proizvod ili na njega pričvršćene;
- četkica maskare, koja je ujedno i poklopac;
- naljepnice nalijepljene na drugu ambalažu;
- dozatori koji su ujedno i poklopci ambalaže za deterdžente.